

Om videreutdanning for lærere

Finn informasjon om ordningen, målgruppe, studietilbud, finansiering, endringer og frafall. Fristen for å søke på videreutdanning er 1. mars hvert år.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 05.02.2024

Gå direkte til

- [Studiekatalogen](#)
- [Søknadsprosessen og viktige frister](#)
- [Vilkår for midler til videreutdanning for lærere og yrkesfaglærere](#)
- [Se på nytt: digitalt informasjonsmøte om videreutdanning for barnehage- og skoleeiere](#)

Hvem kan søke?

Videreutdanningsordningen er for lærere som er i arbeid i

- grunnskolen og videregående opplæring
- voksenopplæring på nivåene for grunnskole og videregående opplæring
- kulturskoler
- skoler som er godkjent etter privatskoleloven og har driftstillatelse

Studietilbud

Lærere kan søke på tilbud i Udirs studiekatalog eller andre studietilbud som gir studiepoeng.

Studietilbud i Udirs studiekatalog

Alle studietilbudene i Udirs studiekatalog blir publisert 1. februar. Læreren velger det aktuelle studietilbudet, og søker på stipend- eller vikarordning. For de fleste tilbudene i studiekatalogen kan man velge om man vil studere både høst og vår, eller bare ett av semestrene.

Dersom det er flere studiesteder som tilbyr det samme studiet, kan det være lurt å angi både første- og andreprioritet for studiested når læreren fyller ut søknadsskjemaet.

Studietilbud utenfor Udirs studiekatalog

Lærere kan få stipend- eller vikarordning for å delta på alle studietilbud som gir studiepoeng. Lærere kan også ta studier i utlandet, så lenge arbeidsgiveren godkjenner det.

For å søke på et studietilbud utenfor studiekatalogen må lærer:

1. Velge "annet studietilbud" i søknadsskjemaet
2. Søke direkte til studiestedet

Studier som varer lenger enn ett år

Videreutdanningen kan inngå i en mastergrad, men læreren kan kun søke finansiering for ett studieår av gangen. Hvis studiet varer lenger enn ett år, må læreren søke finansiering flere ganger.

Studieavgift

Det kan være studieavgift på studiene utenfor Udirs studiekatalog. Se mer om studieavgift. For å få dekket dette av Udir, må beløpet fylles inn i søknadsskjemaet før 1. mars og bekreftes av arbeidsgiver.

Regionale tilbud

Skoleeier har mulighet til å opprette regionale videreutdanningstilbud, sammen med arbeidstakerorganisasjoner, et universitet eller en høgskole. Regionale studietilbud

er forbeholdt deltakere fra bestemte kommuner eller regioner.

Hensikten er blant annet å legge til rette for kompetanseutvikling for flere lærere ved den samme skolen, eller fra det samme geografiske området. Slike tilbud kan også bidra til å redusere skoleeierens kostnader til reise og opphold.

Dersom en skoleeier har opprettet et regionalt tilbud kan lærerne søke på dette studiet ved å velge "annet studietilbud" i søknadssystemet.

Nasjonale prioriteringer

Det er Kunnskapsdepartementet som fastsetter de nasjonale prioriteringene. For studieåret 2024/2025 er de nasjonale prioriteringene av søknader til videreutdanning for lærere:

- søknader i matematikk, engelsk og norsk, samisk og norsk tegnspråk
- alle søknader fra Finnmark fylke og søknader fra kommuner i oppfølgingsordningen
- minst 600 lærere skal få tilbud om videreutdanning i praktiske og estetiske fag
- minst 800 lærere i skolen skal få tilbud om videreutdanning i spesialpedagogikk

Prinsipper for Udirs søknadsbehandling:

- Udir behandler kun søknader som er godkjent av skoleeier.
- Udir tilstreber at alle skoleeiere skal få innvilget sin høyest prioriterte søknad.
- Etter at søknader som faller inn under de nasjonale prioriteringene er behandlet, fordeler Udir midlene forholdsmessig mellom skoleeiere ut fra antall ansatte lærere. Vi følger skoleeierens prioriteringer så langt det er mulig.
- I Udirs behandling av søknadene tar vi hensyn til de totale budsjetttrammene for videreutdanningen i 2024/2025, og til kapasiteten på studietilbudene i studiekatalogen.
- Studietilbud utenfor Udirs studiekatalog blir prioritert like høyt som studietilbud i studiekatalogen.

Vikarordning, stipendordning og utgifter

- I vikarordningen får skoleeier vikarmidler og læreren får fri til å studere.
- I stipendordningen får læreren utbetalt et stipend.

I søknadsskjemaet kan læreren oppgi første- og andreprioritet i valg av stipend- eller vikarordning. Hvis skoleeier godkjenner søknaden, velger skoleeier samtidig ett av alternativene læreren har satt opp.

Vikarordning

I vikarordningen får læreren fri fra sine ordinære arbeidsoppgaver. Fri fra ordinære arbeidsoppgaver betyr ikke at læreren skal ha permisjon, men at arbeidstiden i stedet brukes til å studere. Læreren beholder sin vanlige lønn, mens skoleeier mottar vikarmidler.

Ordinære arbeidsoppgaver er alle oppgaver innenfor en lærers årsverk.

Du kan lese mer om hvor mye midler skoleeier får utbetalt på siden [vilkår for midler til videreutdanning for lærere og yrkesfaglærere](#).

Hvor mye fri til å studere får læreren?

Hvor mye fri læreren får kommer an på hvor mange studiepoeng læreren tar. Det vanligste er å ta 30 studiepoeng i løpet av et studieår (to semestre). Da skal læreren frigjøres med 37,5 % i løpet av lærerens arbeidsår.

Her er andre eksempler på hvordan man beregner frikjøpt tid:

- 15 studiepoeng i løpet av et studieår (to semestre), skal frigjøres med 18,75 % i løpet av lærerens arbeidsår
- 15 studiepoeng i løpet av et semester, enten vår eller høst, skal frigjøres med 37,5 % det semesteret læreren studerer, mens læreren jobber normalt det andre semesteret
- 60 studiepoeng i løpet av et år, i et studietilbud utenfor Udirs studiekatalog, skal frigjøres med 75 % i løpet av lærerens arbeidsår.

En lærer som jobber redusert, og som tar 30 studiepoeng i løpet av et arbeidsår, skal frigjøres med 37,5 % av full, 100 % stilling.

Lærere som jobber i redusert stilling skal fortsatt frigjøres med samme prosent av full stilling.

Stillingsprosenten til læreren skal være stor nok til at læreren fortsatt kan undervise. Målet er at yrkespraksisen kan knyttes til og brukes som utprøvingsarena og

refleksjonsgrunnlag for videreutdanningen.

Studiebelastning og fordeling av frigjort arbeidstid

30 studiepoeng over ett studieår tilsvarer en studiebelastning på 50 prosent. Den tiden læreren bruker på studiene ut over den frigjorte arbeidstiden, må læreren derfor ta av fritiden sin.

Det ligger ingen sentrale føringer for hvordan skoleeier fordeler tiden læreren har fri i løpet av året. Dette må skoleeier, skoleleder og lærer avtale lokalt.

Hvis læreren skal gå tilbake til sine ordinære arbeidsoppgaver etter eksamen, må skoleeier sørge for at læreren får enda mer frigjort tid før eksamen, slik at det samlet i løpet av året blir riktig.

Stipendordning

Stipendordningen gir maks 126 000 kr i løpet av et studieår. Lærere som tar færre enn 30 studiepoeng, får mindre i stipend. Stipendet er i utgangspunktet skattepliktig. [Her kan du lese mer om utbetaling.](#)

Stipendordningen gir i utgangspunktet ikke fri fra jobb for å studere, men det finnes ulike avtaler som regulerer fri i forbindelse med studier. Hvis læreren trenger mer fri for å gjennomføre studiet, må dette avklares lokalt. Aktuelle løsninger kan for eksempel være permisjon med eller uten lønn.

Det er ingen krav i stipendordningen til hvor mye læreren må være i jobb. For at man skal få best mulig utbytte av videreutdanningen, bør læreren imidlertid undervise noe slik at yrkespraksisen kan knyttes til og brukes som utprøvingsarena og refleksjonsgrunnlag for videreutdanningen.

Utgifter i forbindelse med studiene

Utgifter til reise, opphold og læremidler

Skoleeier skal dekke utgifter til reise og opphold i forbindelse med studiesamlinger, læremidler og lignende for lærere i både stipend- og vikarordningen. Hvordan dette skal gjøres bør avtales lokalt i forkant av studiestart.

Studieturer til utlandet er ikke obligatorisk i noen av studietilbudene i studiekatalogen. Skoleeiere er ikke forpliktet til å dekke kostnader til slike turer.

Studieavgift

Det er ikke studieavgift på tilbudene i Udirs studiekatalog.

Andre studietilbud utenfor Udirs studiekatalog kan ha studieavgift. For å få dekket dette av Udir må læreren fylle inn beløpet i søknadsskjemaet, og skoleeier må bekrefte beløpet i sin søknadsbehandling.

Semesteravgift

Vær oppmerksom på at studieavgift ikke er det samme som semesteravgift. Semesteravgiften er en lovpålagt avgift for alle studenter i Norge, som kommer i tillegg til en eventuell studieavgift. Semesteravgiften dekkes ikke av Udir.

Utbetaling av midler

Vikar- og stipendmidlene blir utbetalt fra Udir til skoleeier etter at skoleeier har bekreftet deltagelse i søknadssystemet 1. september og 15. mars.

Når blir midlene utbetalt til skoleeier?

- Høstsemesteret: oktober/november
- Vårsemesteret: mai/juni

Informasjon til skoleeier om [vilkår for midler til videreutdanning for lærere](#).

Vikarmidler

Statens tilskudd er beregnet ut fra en gjennomsnittlig kostnad for et årsverk (grunnsatsen).

Det er også beregnet at læreren bidrar med bruk av egen tid.

Stipendmidler

Skoleeier skal sørge for utbetaling av stipend til læreren. Siste del av stipendet skal utbetales til lærer når studiet er fullført og bestått.

Lærere som har spørsmål om stipendet, bør snakke med sin leder eller skoleeier.

Stipendet er i utgangspunktet skattepliktig. Kontakt Skatteetaten dersom du er usikker på noe rundt regelverket om skatteplikt

[Les mer om trekkpliktig stipend hos Skatteetaten](#)

Lesedager og eksamen

Lærere har krav på fri til eksamen og lesedager, i tråd med det som er fastsatt i lov- og avtaleverk. Tilrettelegging for studier og fri til eksamen og lesedager må avtales lokalt. Dette gjelder også hva eventuell permisjon uten lønn vil ha å si for pensjonsopptjening.

Utsettelse, endringer og frafall

Lærer begynner ikke på studiet

Hvis læreren ikke begynner på studiet, må læreren si fra til skoleeier. Skoleeier rapporterer dette i [søknadssystemet](#) innen 1. september. Skoleeier kan også overføre midlene til en annen lærer, ved å melde ifra om bytte av lærer til Udir. Hvis skoleeier ikke ønsker å bytte lærer, må søknaden trekkes i [søknadssystemet](#), slik at midlene ikke blir utbetalt fra Udir.

Læreren bytter arbeidssted

Hvis læreren bytter arbeidssted og får en ny skoleeier, kan opprinnelig skoleeier enten:

- benytte midlene til en annen lærer i stedet. Følg fremgangsmåten under "bytte av lærer" for å benytte midlene til en annen lærer.

eller

- la midlene følge læreren, så lenge den nye skoleeieren godkjenner det. I så fall må begge skoleeiere kontakte Udir om disse endringene.

Bytte av lærer

Frem til 1. september kan skoleeiere overføre midlene til en annen lærer. Hvis midlene skal overføres til en ny lærer, må skoleeier kontakte Udir med disse opplysningene:

- Søknads-ID for lærere som allerede er registrert i systemet.
- Utfyllende informasjon om ny deltaker:
  - **Om læreren:** Navn, arbeidssted, kommune, fylke, telefon og e-post
  - **Om studiet:** Studietilbud, antall studiepoeng, studiested, høst- og/eller vårsemester
  - **Finansiering:** Stipendordning eller vikarordning

Send e-post til post@udir.no, skriv "Videreutdanning for lærere" i emnefeltet.

Utsettelse, permisjon, slutte underveis

Ikke bestått eller utsatt eksamen

Hvis læreren ikke består eksamen eller ønsker å ta eksamen på et senere tidspunkt kan dette være mulig. Studiene kan utsettes og midlene benyttes når læreren er tilbake på studiet. Læreren må ta kontakt med skoleeier og studiested dersom dette blir aktuelt. I stipendordningen skal ikke siste del av stipendet utbetales fra skoleeier til lærer før studiet er fullført og bestått.

Permisjon eller langvarig sykemelding

Ved permisjon, sykemeldinger eller lignende kan arbeidsgiver legge til rette for at læreren fortsetter studiet når læreren er tilbake i jobb. Studiestedet må ha mulighet til å holde av studieplassen for senere gjennomføring. Lærer og arbeidsgiver må lage en plan for hvordan studiet skal fullføres, og arbeidsgiver beholder eventuelle midler for senere bruk.

Læreren slutter underveis i studiet

Hvis læreren slutter underveis i studiet må skoleeier registrere dette i søknadssystemet og oppgi hvilken måned læreren trakk seg. Utbetalingene blir da redusert, avhengig av finansieringsordning og hvor langt i studiet læreren kom.

Bytte studietilbud eller studiested

Fra 1. mai til 1. september kan det være mulig å endre studietilbud eller studiested. Dette er mulig dersom:

- skoleeier godkjenner byttet
- det er ledig plass på studietilbudet læreren bytter til
- læreren er kvalifisert til det nye studiet
- endringen ikke fører til et større statlig tilskudd til skoleeier

Slik går dere frem:

- Bytte til et tilbud i Udirs studiekatalog: skoleeier må sende en forespørsel til Udir. Forespørselen skal inneholde lærerens søknad-ID, navn på studiested og studietilbud (inkludert årstrinn der dette er relevant).
- Bytte til et tilbud utenfor Udirs studiekatalog: læreren må selv ordne studieplass. Skoleeier er ansvarlig for å melde inn endringene til Udir. Forespørselen skal inneholde lærerens søknad-ID, navn på studiested, studietilbud og fag.

Det kan også være mulig å endre studietilbud etter 1. september. De samme vilkårene må være oppfylt. Dere må da ta kontakt med studiestedet og selv ordne ny studieplass, også om studietilbudet er en del av Udirs studiekatalog. Skoleeier må melde fra om endringene til Udir.

Bytte av finansieringsordning

Det er mulig å bytte finansieringsordning frem til 1. september, dersom:

- skoleeier godkjenner endringen
- endringen ikke fører til et større statlig tilskudd til skoleeier

Lærere som ønsker å bytte finansieringsordning må snakke med arbeidsgiver om dette. Skoleeier må ta kontakt med Udir om endringen.